

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foilor sunt a se adresa redacției.

Manuscrisurile nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/3 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR ȘI PROPRIETAR:

DR. AUREL MUNTEANU

Apăre în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LURIAN BERCIAN

Onor. Cetitori!

Eșind cu acest organ în publicitate, ni-se impune datorința, să precisăm ținuta noastră în toate privințele.

Referitor la politica națională: suntem aderenții programului național; dar precum vom arăta mai la vale, în articolul prim, noi nu putem considera punctul prim al programului național — referitor la autonomia Transilvaniei — de îndestulitor.

In viața noastră socială: vom combate cu toată tăria simțul de dreptate, sistemul de clică; vom combate fără cruțare toate necorectitățile ce ni-ar veni la cunoștință, trăgându-i în public la răspundere pe toți acei făptuitori, fie Români ori neromâni, cari păcătuiesc în contra justelor interese naționale, ori național-economice ale poporului nostru.

Va sta dară la dispoziție, ziarul nostru, tuturor plânsorilor îndreptățite, însă vom da loc și întâmpinării venite dela cei bănuși sau atacați; — deci noi nu vom aplica sistemul — revolver — prin care s'ar zădărnici clasificarea cesiunilor aduse în publicitate.

Noi nu putem considera de merit, ci de o slăntă datorință, ca fiecare Român, care se bucură de-o bunăstare materială, să conlucre nu numai cu gura, ci și cu fapta la realizarea scopurilor noastre culturale și filantropice; — și fiind așa, în tot cazul despre care vom fi informați, vom lua notiță nu numai despre aceia, cari și-au împlinit această datorință, ci și despre aceia, cari au rămas în restanță cu împlinirea datorinței; și aceasta vom face-o mai cu seamă în interesul acestor din urmă, că dacă doar din nebagare de seamă au greșit, să-și rectifice greșeala; să nu poată fi calificați de atari, cari n'au simț de datorință.

Pentru astfel de colecte stă ziarul nostru, prea firește, gratuit la dispoziția publicului; — ba: declarăm aci în mod obligator, că acest ziar din eventualul profit curat, va da ajutoare anuale la copii săraci pentru a se aplica la diferite meserii, și va distribui cărți potrivite printre țeraniile noastre — gratuit, despre ce, la timpul seu, vom da socoteală în public.

In ale economiei peste tot, ziarul nostru va publica dela colaboratori de specialitate articoli instructivi și va da toate deslușirile ce ni-s'ar cere; așa încât în privința economică încă va fi pe deplin îndestulitor pentru cerințele poporului nostru.

O facem aceasta cu plăcere la insistența mai multor amici de principii.

Ne vom feri cu desăvârșire de cultul personal, care în unele centre s'a prea obicinuit, încât forțele de viață ale multor factori conștiinței, desinteresate și cinstite să nesocotesc, ear' reușita cauzelor să atribue, în mod nedrept, numai unor persoane. Acelora le zicem odată pentru totdeauna, că tot ce s'a făcut — cu deosebire pe teren economic — cu concursul tuturor factorilor s'a săvârșit și nu este nici moral, prin urmare nici consult a suprima buzele intenționate și puterea lucrativă a membrilor din care este compusă corporațiunea sau societatea.

Nu oare-care rancoare de a face pe ziaristul, ne-a determinat la edarea foilor noastre, fără greutate și primejdii, care ne încungiură pe noi Români în vechea și strămoșească noastră moșie ne-au silit și ne-au impus-o, de unde urmează, că scopul principal ce-l urmărim este și va fi, a face totul pentru justele pretensiuni ale poporului român în comună, comitat și țară.

Pe terenul administrativ și justițiar încă se va extinde activitatea noastră, deoarece credem a lucra în interesul publicului, și mai cu seamă al poporului nostru, dacă îl vom informa despre dispozițiunile mai importante legale, și decisiunile principiale a forurilor administrative și justițiare mai înalte. — Și în această direcțiune vom da cu plăcere deslușiri de câte ori ni-s'ar cere.

Vor zice poate unii oameni, că un ziar săptămânal cum va putea satisface la atâtea promisiuni?! Așa, — răspundem noi, — că în loc de calumniări și personalități, vom scrie numai lucruri cari vor corespunde promisiunilor noastre, și atunci vom avea timp și spaț destul ca cu ajutorul bunului Dumnezeu să stăm cu fruntea deschisă în fața publicului nostru!

Redacțiunea ziarului
„Activitatea“.

Somnul cel de moarte.

Stimăm argumentele acelor bărbați, cari din sfântă convingere au votat pentru decretarea rezistenței pasive.

Infalibilitatea mijloacelor însă numai prin o experiență mai îndelungată se probează.

Rezistența pasivă încă era să fie un mijloc, era să fie modul realizării programului nostru național.

Fără se sporim multe vorbe, întrebăm, că oare pasivitatea care punct al programului nostru l-a realizat, în decurs de 30 de ani? — Nici unul!

Ori doar au crescut prospectele prin pasivitate, că acuși vor eșă zorile unui viitor mai fericit, decât cum au fost deceniile din urmă a secolului expirat? Nu!

Dacă pasivitatea nu poate produce ceva rezultate cât de neconsiderabile, întrebăm, că oare susținut-a cel puțin status quo-ul din timpurile decretării ei? Cu sinceră și adâncă durere trebuie să mărturisim, că pasivitatea nici acestui postulat, mai puțin ca minimal, n'a putut corespunde!

E bine, apoi o ținută de 30 de ani trebuie să lăsat oareșii-cari urme în situațiunea politică a națiunii noastre?!

Da, a lăsat urme, ba încă ce urme negre de întunecate, prin cari numai abia trec razele nădăjduirii într'un viitor mai bun...

Scoaterea limbii noastre din justiție, din toate ramurile administrației; maghiarizarea mai multor institute culturale de ale noastre; școalele populare de stat în comună curat românești cu limba de propunere exclusiv maghiară; delaturarea totală a Românilor din funcțiunile mai înalte administrative; schimbarea de administrarea autonomă a mai

multor fonduri de avere; lipsa de sprijinirea intereselor economice și finanțiere a poporului nostru din partea statului; ignorarea dreptului de întruniri; și mai cu seamă: demoralizarea politică a poporului nostru, sunt acele urme, cari vestesc, că o lungă letargie a zăpăcit spiritele noastre...

Acest tablou înfiorător ni-l prezentăză experiența, despre desastrelor aproape ireparabile a somnului nostru îndelungat și groaznic de liniștit — a pasivității!

Și acumă știm, ceea ce creatorii pasivității ar fi putut presimți, că pasivitatea ne-a adus aproape la un faliment național-politic.

Noi susținem, că dacă din toate puterile am fi purtat luptă politică, dacă aveam în parlament nu 10 ori 15, ci numai 2—3 ori barem un reprezentant adevărat, care și-ar firidicat cuvântul totdeauna față de toate pornirile îndreptate contra intereselor noastre naționale:

dacă am fi făcut noi declarațiunile noastre energice politice în parlament și nu numai în conferențele confidențiale și în cercuri private;

dacă cu toată francheța și demnitatea bărbătească ne puneam față în față cu adversarii nostri politici și luptam cu armele dreptății în parlament în fața lumii — era imposibil ca guvernele și organele lor să nu se sfiească de opiniunea publică desamăgită prin acțiunea noastră parlamentară, și față de desvălirile noastre parlamentare să continue activitatea lor atât de jignitoare — fără nici o genă!

Trebuie să părăsim terenul nelucrării, e ora supremă să ne deșteptăm din somnul cel de moarte, și dacă lunga letargie ne-a timpit puterile, trebuie cu voință tare să le potențăm, și pășind cu toată rezoluția în luptă, acolo să ne validăm în parlament, unde din zi în zi se aude devisa guvernului: lege, drept și dreptate! și noi tocmai cu această devisa în mână să pretindem și pentru poporul nostru lege, drept și dreptate!

Noi nu vrem stat separat în statul nostru.

Noi nu gravităm spre străinătate.

Noi dorim egalitate și frățietate sinceră; recunoaștem dreptul compatrioților maghiari să se consolideze ca Maghiari pe toate terenele, și:

aceasta este și ținta noastră: ca Români voim să ne asigurăm individualitatea noastră națională, ca Români să ne consolidăm pe toate terenele, să ne dezvoltăm în cultura noastră națională română și toate acestea cu sprijinirea statului, a patriei comune! tot așa precum sunt spriginiții compatrioții maghiari.

O pretindem aceasta pe baza dreptului legii și dreptății; pentru-că guvernul tocmai așa știe ca și noi, că nici compatrioții maghiari nu aduc mai multe jertfe în dare de sânge și bani, decât în proporțiune dreaptă noi Români.

Justele noastre pretensiuni sunt precisate în programul nostru național; și lupta noastră constituțională să-și încorde toate puterile, ca în cadrul acestui program să exploateze atâtea avantagii câte numai se pot.

Împregiurările actuale nu credem că ar promite posibilitatea realizării

punctului prim al programului referitor la autonomia Transilvaniei.

Acesta dar' ar rămânea să fie un punct ideal al programului, ca atare însă, după convingerea noastră, nu este îndestulitor.

Presupunând, anume, că am putea elupta autonomia Transilvaniei: ar rămânea isolați de noi confrății de peste dealuri, am fi împărțiți în două tabere, cei din Transilvania cu autonomie, ear' cei din Ungaria lipsiți de toate drepturile autonome, lăsați la discrețiunea puterii statului.

Ar fi dar' o eventuală realizare a punctului prim actual, un câștig (?) foarte iluzoriu, căci ne-ar desbina pe noi fiii aceleiași națiuni și cetățenii aceleiași patrii, făcându-ne aproape imposibili a conlucre umăr la umăr pentru realizarea drepturilor noastre legale și naturale.

Dacă voim dar' să susținem un punct ideal în programul nostru național, acela să se referească la o autonomie pentru întreg teritoriul locuit în preponderanță de Români.

Toate pretensiunile noastre, și chiar o astfel de modificare a punctului prim se bazează pe dreptul natural, pe isvorul tuturor drepturilor; și atunci va fi patria noastră fericită, atunci va fi tare și sănătoasă, dacă naționalitățile și guvernul vor emula întru realizarea adevăratei egale îndreptățiri, dacă guvernul și compatrioții maghiari vor privi cu toată încrederea nișuințele noastre de a întări această patrie prin ferbințea noastră dorință, ca toți, dar' toți fiii patriei să se simtă aici pe pământul străbun fericiti și îndestuliti! Să pretindă apoi iubita noastră patrie minuni dela noi, și le vom face cu toții!

Adrese de aderență.

Stimate Frate!

Îți gratulez și doresc succes strălucit și pe terenul politic-național. Timpurile fiind peste măsură grele, ear' cauza poporului român părăsită, încât nu știm încotro, cum, unde și cine ne reprezentă, foaia intenționată de tine numai servicii bune poate presta neamului. Înainte cu dibăcie și noi toți te vom ajuta cătră ținta dorită.

Murășanul.

On. Domn Dr. Aurel Muntean, avocat
în Orăștie.

Venindu-mi la cunoștință, că on. d-ta, cu începere dela 1 Ianuarie 1901 voești a edita o foaie politică, cu ținta vedită, de a combate pasivitatea, ca un ce bolnav în corpul nostru național român din Ungaria și Transilvania și a inaugura o activitate politică cinstită, basată pe legile pozitive ale țerii, cari apoi să deie teren de activitate și de dezvoltare a multor puteri de ale noastre oprimate, timpite chiar prin pasivitatea binevenită, spriginită și alimentată de guvernele țerii, pentru îndeplinirea — nu a scopurilor și intereselor juste și generale ale țerii, ci a intereselor lor meschine particulare și de partid, ca unul cu al cărui principiu se identifică această lucrare — o bineventez și Vă salut din toată inima pentru această idee sănătoasă, promițându-vă tot modestul succurs de care voiu dispune, atât particular, cât și în cercul amicilor mei.

Un învătător archidieceșan.

Frate dragă!

Mă grăbesc a-ți exprima sincera mea felicitare la ideea de-a eda un ziar serios; căci într'adevăr la noi e de lipsă un atare, care să se ocupe cu idei serioase și nu cu personalități; căci până când ziaristica română nu va fi așezată pe basă solidă și în mâni de oameni serioși, rezoluți și experimentați, până atunci ziaristica va rămâne mai mult numai de *revolver*.

Deci în speranță, că ziarul ce vei eda va fi la înălțimea misiunii, te salut cu frățească dragoste și doresc, ca ziarul tău să contribuie la ridicarea sârmanei nație, care e folosită de mulți pigmei cu patentă națională, numai pentru scopuri personale.

De sub *Retezatul*.

Frate Aurel!

Din întâmplare am înțeles încă azi, că ai de cuget a eda o nouă foaie română, prin care dorești a da națiunii tale o altă direcție politică. La această întreprindere te felicit și-ți doresc rezultat plin de isbândă. Fie, ca prin întreprinderea ta, de altcum costisitoare, să-ți succedă a mișca carul din noroiu.

Rezoluția ta cunoscută cred că va fi încununată de isbândă.

Dumnezeu să-ți ajute, ear' nația la timpul său să-ți fie recunoscătoare!

*

St. Domn Dr. Aurel Muntean, avocat
în Orăștie.

Foaia, ce, după-cum sunt informat, intenționați a o eda cu începere dela Anul-Nou, fie binevenită în mijlocul nostru și servească drept steag, în jurul căruia să se grupeze toți aceia, cărora le zace la inimă bunăstarea și înaintarea neamului nostru.

Un *fiu al poporului*

Iubite amice!

Te felicit la întreprinderea ta, și-ți doresc curagiu și perseverență, căci față de publicul nostru, nepăsător ori pasiv, numește-l cum vei vrea, de curagiu și perseverență vei avea multă lipsă; avându-le acestea două, sperez, că vei avea și succes, care din parte-mi și-ți doresc din toată inima, pentru-că sunt convins, că tot ce faci, numai înaintarea neamului tău o ai în privire.

S.

Scumpe amice!

Din inimă-ți gratulez la întreprinderea ce voești a o efectua. Aci e timpul ca să se înceapă și în viața noastră românească socială-politică un curent sănătos și corăpunzător.

Tot începutul e greu, dar' „dimidium facti qui bene cepit habet”, zice Latinul, și din calitățile cu cari D-zeu pe tine te-a înzestrat, sunt convins, că întreprinderea ta va avea rezultatul dorit, un rezultat foarte strălucit.

D-zeu să-ți ajute și le dea minte Românilor!

Noi câți aprobăm ideea Ta, cu toți ne vom grupa pe lângă Tine și din toate puterile noastre Te vom sprigini.

Primește salutările cele mai profunde dela al Tău sincer amic

F.

D-sale Dlui Dr. Aurel Muntean, avocat
în Orăștie.

Ca fulgerul a străbătut vestea până și în părțile bănățene despre intenția D-V. de a eda o foaie politică, care să propage activitatea, veste, ce în cercul amicilor și cunoscuților mei, a făcut o bună impresie, căci cu așa zisa pasivitate am ajuns de prezent într'o astfel de letargie, din care numai D-zeu știe când se vor mai trezi unii dintre noi, cari își țin de datorință a fi pasivi chiar în toate afacerile noastre naționale, ne mai ivindu-se pe nici un teren de activitate. Înainte deci, și toți cei dornici de luptă înspre binele nostru național, Vă vor urma.

Un *Bănățean*.

Valoarea unei alianțe cu România pentru statul nostru.

Toată Europa este înarmată până în grumazi, și puterile mari nu arată nici o înclinare pentru oare-care schimbare în numărul brațelor de apărare.

Nici conferența de pace din Haga, ba nici chiar pronunțarea surprinzătoare a puternicului Țar al tuturor Rușilor, care pe neașteptate a predicat Europei o pace statornică — din locul cel mai competent — n'a avut efect; puterile continuă încordările și se grupează în alianțe.

Monarchia noastră este din punct de vedere strategic fără îndoială cea mai nefavorabilă situată; până când alianța României pentru noi nu-i asigurată.

O privire pe cartă Europei ne dovedește această stare faptică.

E drept, că stând cu Germania și Italia azi în relațiuni de alianță, granițele sudice ale Tirolului față de Italia, cele ale Tirolului nordic, apoi ale Austriei de sus, a Boemiei și a Moraviei, resp. a Silesiei austriace față de Germania, n'avem de-a le apăsă.

Însă și așa are monarchia noastră o linie de apărare, începând dela Marea-Adriatică jur împrejur cătră granițele Transilvaniei, continuând cu granițele Bucovinei și a Galiției până la Katto-

witz în Silesia-prusască, de peste 2300 kilometri în lungime, față de slavii de Sud, România și Rusia.

Linia aceasta de apărare este cu atât mai nefavorabilă pentru noi, cu cât frontiera Rusiei față de noi dela Kattowitz până la unghiul nordic al Basarabiei abia este de 700 chlm. de lungă.

Slavii de Sud, Bosnia, Erțegovina și Muntenegru, dacă nu suntem optimiști, trebuie să-i luăm în combinațiune pentru cazul unei complicațiuni cu Rusia.

Așadar' dacă ar sosi ora socotelei cu Rusia, pe care suntem obicinuiți de a o considera de fiitorul inamic, noi fără alianța României, o linie de 2300 chlm. ar trebui să punem în stadiul de apărare, socotind aci și frontiera spre România.

Dacă însă barem neutralitatea și sincera simpatie nu numai a guvernului român, dar' și a poporului de dincolo o câștigăm, linia noastră defensivă se reduce la distanța Pruth—Kattowitz, va să zică la vre-o 700 de chlm. în lungime; că slavii de Sud fără spriginul României pentru o ofensivă contra noastră nu sunt destul de compacți; față de ei forțele noastre militare n'ar trebui încordate.

Avantagiul extraordinar pentru noi este dar' evident și dacă România n'ar coopera, ci-și va păstra neutralitatea.

Ar crește însă într'un mod potențat acest avantaj, din punct de vedere strategic, dacă România ar fi aliată noastră.

În acest caz Rusia ar fi silită a-și extinde linia de operațiune cu ruta Pruth—Marea-neagră, va să zică aproape cu 5—600 chlm., și considerând excelenta organizare militară a României, ar trebui să angajeze cel puțin 4—500.000 de soldați, spre a-și asigura deplin aripa stângă a armatei principale, care ar avea să opereze contra frontierelor noastre în Galiția și eventual contra Germaniei.

Tot atât de avantajioasă, ori, putem zice și mai avantajioasă ar fi alianța României pentru Rusia, care deja a avut ocaziune a fi ajutată în zilele cele mai grele, după desastrelor suferite prin August 1877 din partea Turcilor; când cele trei divisiuni române de 35.000 soldați bravi și 108 tunuri, au făcut minuni în jurul Plevnei, scăpând armata rusească poate de o totală nimicire. Mulțumită Rusiei a fost, că sub pretextul «dreptului istoric», dar' pe baza «ius fortioris» a răpit Basarabia și congresul din Berlin, a fost surd pentru plânsorile României, ba a pretins egal-indreptățirea jidanilor.

Azi România are forțe militare aproape înzecite, față de cele trei divisiuni admirabile din 1877; situațiunea ei geografică din punct de vedere strategic este, precum am arătat cu date strict sigure, între Rusia și monarchia noastră, aproape decizătoare.

După aceste mult ne mirăm și considerăm de o demenție, când auzim pe câte-un Româno-fag vorbind cu oarecare dispreț despre forțele și importanța României în genere.

Le-am scris acestea nu pentru-că doar' bărbații de stat ai României n'ar cunoaște însemnătatea extra-ordinară strategică a României, ci ca să mai sulevăm un puternic motiv pentru guvernul nostru, dacă are voință serioasă a inaugura era adevăratei împăcări a spiritelor din patrie, după-cum marele patriot român, dl V. Urechia a declarat-o înainte de asta cu 3—4 săptămâni.

Dacă până acuma n'am simțit căldura iubirii guvernului nostru, dacă luptele noastre legale și constituționale nu vor putea convinge pe guvernul nostru că ce pretindem noi e drept și echitabil, apoi să satisfacă pretenșiunilor noastre din motive diplomatice.

Congregația de iarnă a com. Hunedoarei.

— Adresa comitatului Treiscaune. —

În 29 Decembrie n. 1900 s'a ținut congreagația ordinară de iarnă a comitatului Hunedoarei, despre care dăm următorul raport special.

După cetirea unor legi sancționate so-site dela guvern și comunicarea unor ordinațiuni ministeriale, înainte de a se începe pertractarea cauzelor interne:

Dl Francisc L. Hosszu sușterne cam următoarea interpelație cătră vice-comitele comitatului:

Are dl vice-comite cunoștință despre aceea, că gendarmii în 19 Decembrie 1900 a arestat pe dl Dr. Alexandru Hosszu, avocat din Deva și doi sudțiți Români, la gară în comuna Iliu-murășană, prin care a călcat libertatea personală în modul cel mai brusc; — voește dl vice-comite a dispune să se introducă cercetare strictă, și să li-se dea celor atacați în libertatea lor personală, satisfacție perfectă? Nu cumva a fost acest act de violență un act de terorizare, politic?

Dl Hosszu arată în motivarea interpelării sale, că în țara noastră bântue un rău mare, — patriotismul se clasifică în cel oficial și cel patentat, care-l iau în deșert mulți; toți aceia cari cutează a avea alte idei se consideră de răi patrioți (!);

patrioții la noi se pot împărți în două tabere mari: patrioți spioni și patrioți

FOIȘOARA

Povestea bunicului.

Abia-mi mai amintesc, nepoate,
Și ca prin vis le vîd pe toate;
Hei! să te miri, să te cutremuri,
Când te gîndești ce-a fost pe vremuri...
Și-i mult de-atunci, e mult nepoate!

Întrase sabie în țară...
Zaveră... ciună... jaf și pară!
S'au prăpădit și-ai mei, cu toții,
Și tot ce-aveam luată hoții,
Că Turcul stăpînea în țară...

Și n'aș putea să-ți spun, copile,
Cum de-am scăpat și eu cu zile...
Pe semne Pronia cerească,
Voit-a să mă pedepsească,
Și-mi dăruî pedeapsa 'n zile...

Căci, uitel cât erau de grele
Și triste vremurile-acele, —
Dar' inimi drepte, credincioase,
Vin bun și cântece frumoase
Erau pe vremurile-acele.

Azi stau nedumerit, nepoate,
Când vîd cum se schimbă toate!
Din cântec azi n'ai ce-alege,
Nici vinul nu e vin în lege,
Și oamenii-s păgâni, nepoate...

Sr, O. I.

Sentinela.

— Schiță —

Învăluit în șuba groasă, soldatul Frunză Șerban se plimbă pe dinaintea gheretei lui friguroase. Papucii lui de lemn, târîndu-se pe pământul înghețat tun, tac un sgomot de ciocniri de cioburi.

A 'nceput a fulgii de zăpadă, mișcătoare puncte albe li trec pe sub ochi, înșelându-i vederea.

Măne-i Crăciunul și gândul lui zboară acasă. Se vede flăcău voinic și frumos umblînd cu colindul pe la fetele care-i plăceau, șeguid cu ele, revărsînd vieață și fericire.

S'aud cîntînd cocoșii, se razimă 'necet de pîretele gheretei. De odată o lovitură de clopot isbucnește lămurită, tremurătoare, apoi alta, altele, și în minutele următoare pe glasuri diferite sunetul de clopote se 'mprăștie 'n văzduhul împânzit de zăpadă, se naltă spre slava dumnezeiască.

Își face cruce și oftează înăbușit, s'așează jos pe pragul gheretei, lăsînd arma alături. O greutate mare se lasă pe 'ntreaga lui ființă, un cântec îi răsună în urechi, un cântec pe care l'a mai auzit, dar' nu își aduce aminte unde și când. I se pare că e în biserică, glasuri de Ingeri îi chiamă să vie cu ei.

„Ferice de oamenii cari mor în noaptea de Crăciun, că merg de-a dreptul în raiu”.

O căldură binetăcătoare îl cuprinde, se întinde și adoarme neștiutor ca într'un pat moale și călduros.

*

Se freacă la ochi, pipăie alături de el...
nemic, scormonește prin zăpadă... arma lui

nicăiri. Un fior terbinte îl străbate de sus până jos, inima i-se bate puternic, mintea începe a i-se ameți, ghereta se învîrtește pe lângă el.

Își face cruce și caută din nou. I-se pare că vede pe cei din casarmă cum rid de el și-l privec batjocoritor, cum se sbate în căutarea armei. Sute de voci i-s'amestecă confus în creer.

— „Ce-ai făcut, Frunză?”

Și dintre toate se ridică una mai înțepată, mai mănoasă:

— „Las' pe mine, camarade, că și-o fac eu”.

*

Erau într'o seară la cantină vre-o trei camarazi, se cam ameteșeră. Stoica Rotaru, un pehlivan de pe Bărăgan, cam lung de mână, li arată șiret un mic echipament furat.

„Mă, eu de când sunt militar, nu am avut un capăt de ață lipsă”.

— „Păi, dacă tui”.

— „Doar noi fi prost ca Frunză, să plătesc lipsurile”.

Frunză s'a înturiat, Stoica s'a ambiționat și s'au înfipt la bătae. Stoica pune mîna pe un topor, dar' Frunză i-l smucește svărlindu-l cât colo, li trage un ghiont în față, îl ingenunche la pământ și dă-i buchiseală... da în el ca într'un mal.

A doua zi, Stoica zăcea în infirmerie.

După-ce și-a făcut pedeapsa, Frunză se duse să vadă pe Stoica. Asta s'a întors cu fața la pîrete, a scrîșnit din dinți și a mormăit:

— „Las' pe mine, camarade, că și-o fac eu”.

O lumină mică s'a făcut în mintea lui Frunză și lumina crește, se întinde, cuprinde și îl arde pe tîmple și pe inimă. Își

înfinge mîna în pîr și-i vine să țipe de turbare.

Cocoșii cîntă despre ziua, Frunză cu mantaua desfăcută merge, merge mereu.

Un vînt năprasnic îi spulberă zăpada în față, și îi e năcaz că nu poate să meargă mai iute ca vîntul acela blăstîmat care i-se înfășoară în faldurile mantalei șuerînd a des-nădejde și a pustiu!

Înainte lui un întunec de pădure, se închină și pătrunde în adîncul ei albit de zăpadă. Crăile uscate se bat plîngînd, gemînd, trosnind, zăpada spulberată de vînt se învîrtește amețită... și pădurea nu mai are sîrșit.

În sufletul lui Frunză un gând a început să-și facă loc și-l roade, îl roade mereu și crește din el teamă și părere de rău.

„Când e vremea rea, te mîncăncă lupii ziua în amiaza mare”.

Închide ochii din când în când, își face cruce des, bodogînd frînturi de rugăciuni și innoată mereu în codrul troenit...

„Capela pai-că-i stă să șoare de pe cap, nu îi vine să crează... i-s'o fi părut de frică. Un urlent înfiorător, teribil, amestecul a zeci de voci străbate văzduhul, cutremurîndu-l.

Stă locului, tremurînd, se 'ntoarce 'napoi, dă să fugă, dar' se 'mpedecă în poalele mantalei, cade, se scoală și respiră gâfîind. A zărit în fund o lumină. Iute, iute... acolo trebuie să fie o casă de pădurar. Alta, apoi alta, alte lumini se ivesc sclipind pe zăpada întinsă... acolo trebuie să fie un sat...

Trosnind, urlînd, îndesîndu-se și mușcându-se unii pe alții, lupii, hăiticul de lupi i-se arată acum deslușit, în toată groaza lui omoritoare.

Ingenunche, orbit și geme gemetului omului frînt de durerea morții neașteptate.

spionați; Dl comite-suprem înă declară că va urma satisfacțiune deplină.

arată mai departe dl Hossu, că acest cas revoltător nu e unic; — nu de mult în comuna vecină fură două d-șoare atacate în mod brutal de niște gendarmi, cari li-au rupt de pe piept cocardele de tricolor; — apoi casual din Cebea, când ne-au urmărit gendarmii pas de pas, ca pe niște hoți.

Cei din România se vor fi scandalizat că unde pe Regele lor l'a primit atât de splendid — ei fură escortați! (Semne de alianță? Red.)

Vice-comitele răspunde că e lucru regretabil ce s'a întâmplat la Ilia-murșană, dar' precum i-s'a raportat, dnii respectivi, mai mult pentru aceea au fost duși în casarmă gendarmilor, ca să se legitimizeze înaintea sergentului, deoare-ce gendarmul care i-a provocat la legitimare, a fost gendarm de probă; s'a introdus cercetare și satisfacțiune trebuie să urmeze.

La întrebarea repețită de dl Fr. Hosszu, răspunde dlui vice-comite, că în cazul acesta nu este nici un act politic, gendarmeria n'a primit dela nici un for ordin să aresteze pe acei domni.

Interpelantul și congregația a luat răspunsul dlui vice-comite la cunoștință.

Urmează interpelația dlui Dr. Aurel Muntean:

Deoare-ce dl vice-comite are cunoștință că comuna română înfloritoare Vaidei (comit. Hunedoarei) în cea mai mare parte a devenit prada unui foc teribil, făcut-a sușternere la guvern, ca cei daunați să primească un ajutor convenabil din vistieria statului?

Dl vice-comite răspunde, că: deoare-ce din partea comunei și respective a celor păgubiți nu s'a înaintat în privința aceasta nici o dorință către d-sa, nici către dl comite-suprem, mărturiseste că nu s'a făcut pași la guvern; însă îndată ce comuna ori daunații vor cere, se vor face pași; altcum așa știe, că erarul deja li-a pus lemne de clădire celor arși la dispoziție. D-sa însă s'a adresat cu colecte la toate comitatele cu rezultat frumuseț.

Și dl comite-suprem se declară tot așa.

Dl Muntean spune, că vorbind mai înainte cu dl comite-suprem, în urma acelei convorbiri a scris notarului Szász Pál să facă pași de lipsă, dar' precum se vede notarul încă n'a făcut nimica; altcum răspunsul îl ia la cunoștință, tot așa și congregația.

Urmează alegerea de 5 membri în comisiunea administrativă.

Membrii vchi (la cari li-a fost expirat mandatul) au fost realeși, și anume: baronul Bornemisza T., contele Thoroczkay M., Barsay K., Lázár Árpád și Vasile Damian. A mai obținut Dr. Muntean 4, Fr. Hosszu 2, Berivoy 2 și G. Kúnn 1 vot.

Acțiune trebuie să accentuăm, că în comisiunea aceasta cea mai importantă, Români sunt foarte slab reprezentați, și așteptăm cu tot dreptul dela simțul de dreptate al membrilor congregației și al dlor comite suprem și vice-comite, ca această împregiurare neconvenabilă, și proporțiunii locuitorilor români (94%)

S'ar urca într'un copacși stă nemișcat, pironit, de tăciunii haiticului ce-l privește în ultimul moment de-a se arunca asupra lui. Tremurând, apucă tulpina în mâni, încovrigă picioarele pe ea, se smucește, se urcă nițel, dar' în momentele următoare alunecă și cade în colții ascuțiți, în gurile hămesite ale dihâniilor o-morltoare.

SPERANȚA

Un vis e tot... trăesc în vis
Și visul mă 'npresoară.
Departe, vîd peste abis
O stea plutînd ușoară.

O chiem într'una lăcrimînd
O chiem să mă desmerde;
Dar' ea clipește tremurînd
Și 'ncet... încet se pierde.

Priviți-o... e speranța mea,
Priviți-o cum se duce...
O! când mai vii frumoasă stea
Durerii s'e-i pui cruce?!
F. A.

absolut necorespunzătoare să fie delaturată, deoare-ce avem bărbați mulți cari și-ar împlini locul în mod perfect în acea comisiune.

După terminarea alegerii, dl Dr. A. Muntean face propunerea, că deoare-ce mulți membri ar voi să se depărteze, să se ia acum la pertractare adresa comitatului Treiscaune, care propunere primindu-se, se cetește proiectul comitetului permanent, care pretinde, ca adresa să se ia simplu la cunoștință.

Dl Dr. Aurel Vlad, cere cuvânt; însă ca să se cunoască adresa odioasă, dl Dr. Aurel Muntean cere, ca adresa să se cetească; și cine-ar fi crezut? cetețindu-se adresa faimoasă, am auzit că: în aceea, între alte neghiobii, noinaționalitățile suntem acușați, că nu ținem și nu respectăm legea despre «egala îndreptățire» (?) a naționalităților!

Perversitate la culme!

Acum se ridică dl Dr. Aurel Vlad și cetește o contra-propunere iscalită de 14 membri români, de următorul cuprins:

CONTRAPROPUNERE.

Cu toate-că noi Români, ca și celelalte naționalități ab ovo nu am fost satisfăcuți în justele noastre pretensiuni naționale prin aducerea legii sus numite, ceea-ce s'a manifestat illo tempore prin aceea, că deputații naționaliști de pe acele timpuri, cari au nutrit speranța, că parlamentul din Budapesta va fi în interesul țerii cel puțin cu considerațiune la legitimele pretensiuni a majorității cetățenilor, a combătut cu înverșunare acel proiect de lege și în urmă desilusionați a trebuit să părăsească terenul de luptă parlamentară, asociându-se pesimiștilor, cari neavînd nici o încredere în acel parlament au decis rezistență pasivă.

Cu toate-că prin neabrogarea acelei legi se face un vedit serviciu guvernului maghiar, care nici-odată nu a avut intențiunea să respecte și să aplice acea lege și numai atunci s'a provocat la ea, când a fost nevoit să îmbete străinătatea cu apă rece, provocându-se la această lege, ca la cea mai eclatantă dovadă despre neîndreptățirea plîngerilor și recriminațiilor naționaliste și cu toate-că chiar din această lege și-a făurit ministrul de interne Hieronymi pretext legal pentru exmiterea celei mai anti-constituționale și barbare ordinațiuni, prin care oprește în mod volnic și nelegal funcționarea partidului nostru național, totuș luând în considerare, că această lege, dacă nu în dispozițiunile ei, cel puțin în numirea ei inarticulează frumosul principiu despre egală îndreptățire a naționalităților, a acelui principiu, contra căruia atât de mult au pătărit toate guvernele și toate partidele parlamentare maghiare împreună cu micii tirani și considerînd, că prin neabrogarea acestei legi vom fi și în viitor spectatori rușinoasei privilegii de a avea o lege, pe care nici guvern, nici administrațiunea nu voește să o execute, propunem, ca circularul comitatului Treiscaune să se reprobe și să se respingă, nefiind demn de o pertractare serioasă.

Francisc Hosszu Longin, Dr. Aurel Muntean, Dr. Alexandru L. Hosszu, Dr. Aurel Vlad, Avram P. Păcurar, Vasile Domșa, Simton Băcilă, Ioan Fugădă, Nicolau Pop, Alexandru Moldovan sen., Iuliu Eliu Cosma, George Drăgan, Login Ardelean, Nicolae Păcurar.

(Va urma.)

Invitare de abonament

la

„ACTIVITATEA“

Onor. public cîtitor este rugat să ne trimită abonamentele la timp, pentru-ca să putem expeda foaia fără întrerupere.

Prețul de abonament:

Pe un an . . . . . 8 coroane.
Pe jumătate de an . . . . . 4 „
Pe un pătrar de an . . . . . 2 „

Abonamentele se fac prin mandate postale (posta-utalvány) și sunt a se trimite la: Administrația «Activitatea» în Orăștie (Szászváros).

Domnii abonenți sunt rugați în interesul d-lor a scrie pe mandatele postale cnrect și legibil: Numele, caracterul, locuința și posta ultimă.

Administrația.

Revista externă.

Răsboiul din Transvaal.

Cine ar fi crezut, că așa zis o mână de oameni, cum sunt Burii, să fie în stare a susține atîta amar de timp o luptă cu Englezii, cea mai puternică și bogată țeară din Europa, și încă cu șanse de învingere, căci știrile ce sosesc de pe câmpul de luptă vestesc, că Burii au început de nou a raporta victorii asupra Englezilor.

Generalul român Botha, care a condus oștirile Burilor a trimis un frate al său în Europa, ca să raporteze președintelui Transvalului, Krüger, despre decurgerea răsboiului, și într'o convorbire ce a avut-o cu un ziarist din Roma, a zis, că Englitera va perde Capland-ul, și că numai o încheiere grabnică a păcii va putea feri pe Anglia de o înfrângere desevîrșită. Așa că se crede, că în curînd Anglia va recunoaște independența statelor bure.

Mai nou se vestește, că Englezii prevîzînd desastrul ce-i așteaptă, au trimis în toate părțile agenți, ca să angajeze luptători în contra Burilor. Chiar și prin Sibiu se zice că circulează o mulțime de astfel de agenți, cari dau celor hotărîți a merge câte 1600 cor. ca arună.

Bine ar fi, că între poporul nostru să nu se afle astfel de oameni, ori-cât de săraci ar fi, căci nu vor avea nici un folos de acei bani, sigur fiind, că nu se vor mai întoarce mai mult.

NOUȚĂȚI

— *Tuturor cetitorilor, sărbători fericite!*

Numărul de față s'a trimis tuturor cetitorilor ca număr de probă, dar' se va considera totodată și ca nrul 1. Rugăm deci pe toți cei-ce doresc a-l abona, să grăbească cu trimiterea abonamentului, înlesnindu-li-se aceasta prin alăturarea de mandate postale, așa că nu mai au de-a alerga în dreapta și în stînga, ci le au la îndemână. Nrul 2 va apare la 17 Ianuarie n. 1901 și-l vor mai primi numai acei dni, cari au solvit abonamentul.

Eventuale reclămări ne rugăm a ni-se notifica pentru delaturarea pedecilor

Localitatea de redacție și administrație se află în casele redactorului nostru Laurian Bercian, strada Beriului nr. 2, lângă oficiul de postă regesc.

— **Proprietarul regimentului** nostru de Casă Nr. 64, marele principe Sachsen-Weimar-Eisenach se află morbos greu în Weimar. Dorim însănoșarea lui și în numele fiilor acestui regiment brav.

— **Din România.** Ministrul de externe a prezentat în cameră un proiect de lege în afacerea de a se încheia contract comercial cu Grecia, despre care camera a decis în urgență. Monitorul oficios a publicat o lege, prin care în tot cercul de întregire a regimentelor de pedestrimă se va institui câte un batalion de miliție.

— **Un împărat generos.** Din capitala Germaniei se anunță: Împăratul Wilhelm și în anul acesta, ca și de alte-dăți, în seara de Crăciun și-a făcut obicinuita plimbare prin oraș, împărțind daruri de Crăciun săracilor. Mai întâiu a făcut-o aceasta între străjile dela vardă; apoi, însoțit de adjutantul său, a parcurs parcul Sanssouci și a împărțit câte cinci marce fiecărui muncitor de-acolo. După asta de-alungul drumului, pe unde a întâlnit grupuri de femei sărace cu corbițele de cerșit în mâni, li-a furișat în corfă fiecăreia câte o piesă de argint. În calea sa împăratul a întâlnit și pe un băiețel, care plimba în căruț pe o mică sorioară; i-a întins imediat o piesă strălucitoare de două marce; băiatul, lăsînd căruțul la o parte, a alergat după împărat și postîndu-se înaintea lui, i-a zis cu glas tare: „Mulțumesc prea frumos, iubite domnule împărat!“

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebru: Subscriși sfășiați de durere anunțăm tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, că soția, fca și nora noastră *Roma Victoria Vassiu* născ. *Lucaci* în 2 Ianuarie n. a. c. la 8 ore seara, după grele și îndelungate suferințe, împărțită cu Sf. Taine, în anul al 21-lea al etății și al 5-lea al fericitei sale căsătorii și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pămîntesti se vor așeza spre odihnă eternă Vineri în 4 Ianuarie n. la 2 ore p. m. în cimiterul gr-or. din Petrilla. Fie-i memoria eternă! Petrilla, 2 Ian. n. 1901. Jalnicul soț Ioan Vassiu, notar cer-cual; George Lucaci, ca tată; Ioan Vassiu cu soția Maria Nemeș, ca socr.

— **Detronarea regelui Sârbiei.** Din București se telegrafează: „Adevărului“ i-se raportează din Iași: Din încredințarea unui comitet secret sosit aici, doi fii a unui oficer sârbesc și de aici călătoresc în Rusia, unde se vor consulta cu regele Milan și alți diplomați rusești despre detronarea lui Alexandru, regele Sârbiei.

— **Petrecere cu dans.** Corespondentul nostru din părțile banatice ne comunică: Femeile române din Lipova și jur, au decis, că precum în trecut, așa și în carnevalul acesta, se arangeze la 21 Ianuarie st. v. (3 Febr. st. n.) 1901 o petrecere cu dans, în sala cea mare a hotelului Arhiducele Iosif de acolo. Venitul curat este destinat, parte pentru augmentarea fondului înființat de numitele femei pentru ajutorarea școlărilor săraci, parte pentru înființându-l spital în Lipova. Atragem atențiunea publicului românesc, asupra acestei nobile tendințe de binetacere, și sperăm, că va ști aprea, și nu va hesita a da concursul seu la reușita morală și materială a frumosului scop la care s'au angajat, și au lucrat și până acum, cu destul succes, femeile române din Lipova și jur.

— **Țarul și miliția reîntoarsă din China.** La reîntoarcerea miliției din China, după prestarea onorurilor militare și revista obicinuită, s'a prezentat Țarul și în decursul prânzului ostașilor, ridicînd un pocal a zis: Sunt fericit, fraților, că v'am văzut pe voi eroi bravi, cari reîntoarceți din o expediție așa grea și din o călătorie atât de lungă. Golesc pocalul pentru sănătatea și bunăstarea voastră.

— **Un cas unic** în felul seu s'a petrecut în 27 Dec. n. într'un oraș din Rusia. Un asasin, anume Carol Eckart, fost profesor de gimnasiu avea să fie spânzurat. Dar' tocmai în momentul, când gădele era să-i cuprindă grumazul cu ștreangul, s'a auzit o detunătură de revolver și condamnatul căzu mort la pămînt, împușcat fiind de un neam al seu, căruia i-a fost rușine ca un membru al nemoteniei sale, să fie — spânzurat. Cea mai rușinoasă moarte. El a fost însă numai decît prins și încaiat, și acum se pune întrebarea, că oare de ce a scăpat el pe Eckart, scăpa-l va cineva și pe el, sau doar' chiar el va face neamului seu rușinea de care a voit să-l scape.

Apel.

În vederea consimțământului general, cu care publicul român a întimpinat inițiativa «Asociațiunii»: de a pune obiceiul felicitărilor de Anul-nou în serviciul culturii noastre naționale, — subsemnatul comitet central adresează acum, în preseara unei noue aniversări, un călduros apel către toți iubitorii culturii poporului românesc, ca și de astădată să adopte în număr cât se poate mai mare rescumpărarea felicitărilor de Anul-nou, și să doneze sumele de rescumpărare fondului «Casei Naționale».

Lista rescumpărărilor se va publica în ziare și în o mică publicațiune festivă, ce pe ziua Anului-nou se va trimite tuturor persoanelor, cari își vor rescumpăra felicitările.

Pe această cale vom menținea părțile frumoase și plăcute ale obiceiului felicitărilor, ne vom reaminti prietenii nostri, și ei își vor aduce aminte de noi, — gândurile noastre se vor întâlni, și uniți prin un frumos act al iubirii de neam, vom sărbători laolaltă noua aniversare cu inimi încălzite de cele mai nobile sentimente. De altă parte vom fi scutiți de o mare pierdere de timp și de eventualitatea penibilă, dar' numai cu greu evitabilă, de-a trece cu vederea la felicitările de Anul-nou pe careva dintre prietenii nostri.

La finea secolului ce expiră, — secolul renașterii noastre naționale, — vom ridica prin obolul nostru pentru fondul «Casei Naționale», un frumos monument începuturilor culturale ale poporului românesc.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 6 Dec. 1900.

Dr. H. Pușcariu,
președinte.

Dr. I. Ben,
secretar II.

Avis!

Se aduce la cunoștința on. public, că în casele d-lui *Aurel P. Barcianu* din Orăștie, Piața-mare Nr. 2. se va deschide, sub numele de „**PANONIA**“ un **Restaurant-Cafenea** împreună cu o mare sală de dans, toate provăzute cu lumină electrică, și întocmite după recerințele timpului de azi. Pentru beuturi bune și curate, mîncări gustoase și serviciu prompt garantează

Cu toată stima

Carol Maksay.

ANECDOTE

Țiganul 'și-a fost pus odată în gând ca să păcălească pe un văpsitor român. Merge cu un brâu la dînsul și-i zice: „Să-mi văpșești Românico, brâuul ista, să nu fie nici roș, nici galben, nici verde.“

— Bine, țigane, făcu Românul, lasă că ți-l fac.

„Da, să fie oare Duminecă gata?”

— Duminecă? Nu se poate.

„Dar' Luni.”

— Nici Luni.

„Dar' Marți, Mercuri?”

— Nici atunci!

Țiganul nu băgă de seamă că'l păcălește Românul pe el, și lăsă brâuul și plecă. Vine Duminecă:

„Dă-mi brâuul, Românico.”

— Da nu ți-am spus că nu se gătește până azi?

Veni Luni, ear' așa, veni toată săptămâna, geaba.

Pricepu în sfârșit țiganul și numai hai la judecată.

Judecătorul, după-ce-i ascultă pe amândoi și văzî că-s niște păcătoși, porunci de-i băgă într'un sac și le dete drumul din vîrfurile deal de-a berbeleacu la vale.

Acuma, când venia țiganul d'asupra, striga văpsitorul de sub el:

„Vin' când dracu-i veni!”

Ear' când Românul era d'asupra, striga și țiganul de desubt:

„Fă-l cum dracu 'l-ai face!”

Se văicăra bietul Ianoș și plîngea ca un copil, la capul mărtoagei, da n'avea ce-i face și pace bună; apăi, prea era slabă, prea era deșirată de să-i atîrni traista de șold, ca de cuiu. Ii împingea el sub bot, cum sta așa căzută în șleauri pe marginea șoselei, ba o cofă cu apă, ba o desagă cu grăunțe, ba niște pâne ce-i rămăsese la conac, da... tot de geaba: iapa sta întinsă de picioare, cu ochii holbați și sufla de împrăștiată grăunțele pe drum.

Tot căsni el s'o pue pe picioare, mai mîngăindu-o, până i-se sui muștaru la nas, că doar' Ungur e, și numai ce scoate fișca dela biciu și nu-o luă cu cotoru în lung și în lat, ca la bătut fasole. Cum li căra el așa pe spate și cum înjura de să se cutremure și toarte cerului, iacă că-i ese în cale un Român.

Da ce-o bați, mă Ungure, așa? Nu vezi că nu mai poate, sêraca, că doar' nici piele nu mai are! Nu bătae, nu, ci de mîncare bună, mai dă departe, nu așa.

— No, ce spui? Și numai decît Ungurul luă desaga cu grăunțe, o legă de cotoru biciului dându-i la bot, de departe.

— Nu așa, mă Ungur prost; dă demult, dă de mult, să-i fi dat. Acum, cum vrei să mai mînce?

— No, de demult, de demult... De demult o supt la mîsa!

Un băeșas de țigan mîna caii la ariă unui Român.

Vine vremea prînzului, stau oamenii la masă și-l chiamă și pe țigan.

Nu, Românico, că nu mi-e foame.

Da țiganului îi ghiorțiau mațele.

Se urcă soarele pe cer, vine amiaza, dar' Românul nu mai are de gând să des-hame caii.

Se scarpină țiganul în cap și se uită lung la Român, zicînd:

— Ma, Românico, ma, știi ceva?

— Ce?

— Ia mai zi cum ziceai.

— Cum, mă?

— Cum ziceai, o ține țiganul într'una.

Înțeleaga Românul prea bine, dar' se făcea.

— Ma, Românico, ma, ia fă-te că mă chemi ear' la masă, să vezi ce zic eu.

Aviz! Avem onoare a recomanda în deosebită atențiune a cititorilor noștri:

„Almanachul Vulturului”

o carte imponentă, interesantă și voluminoasă, cu peste 100 de cele mai frumoase ilustrațiuni și autotypii germane, care a eșit deja de sub tipar și e gata.

Acest interesant „Almanach” se va trimite gratuit tuturor Românilor cari vor abona dela 1 Ianuarie 1901 foaia „Vulturul” *barem pe un pătrar de an*, trimițînd prețul de 3 coroane înainte. — După primirea acestui bagatel preț de abonament imediat se expediază Almanachul la adresa abonentului.

Cel mai frumos și plăcut cadou de Crăciun și de Anul-nou pentru ori-cine.

A se adresa la

Administrația „Vulturului”
Oradea-Mare (Nagyvárad)

1635 număr.

1900.

ARVERESI HIRDETMENY

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróság 1898. évi Sp. II. 519/2 sz. végzésével Dr. Muntean Aurél ügyvéd felperes részére Grof Lázár Vincze alperes ellen 170 kor. s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899 év november hó 7. napján felülfoglalt 1740 kor. becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbiróság V. II. 1042/2 1900 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak 170 kor. tőke, ennek 1892. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 60 kor. 60 fillérben biróilag megállapított költségek erejéig Kolozsvárt alperes lakásán rákoczi uton leendő foganatosításán határidőül 1901. évi január hó 7 napján d. e. 10 órája tüzetik ki, mikor a biróilag lefoglalt butorok, fegyverek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg előző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi

bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1900. évi december hó 23. napján.

PAP JENŐ s. k.,
kir. bir. végrehajtó.

1019 szám.

kir. véghr. 1900.

ARVERESI HIRDETMENY

Alólirtott kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi 60 t.-cz. 102. és 120. § ai értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1900. Sp. I. 65 számú végzése folytán Dr. Muntean Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt Bildea Nyistor ludesdi lakos néhai Bildea Danilla volt bucsumi lakos hagyatéka végrehajtást szenvedett elleni 429 korona 22 fillér tőke, ennek 1900. évi 13/I.-tőli 5% kamatai 170 kor. 82 fillér eddigi biróilag megállapított valamint ezuttali 4 kor. 80 fillér árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként lefoglalt és 1400 koronára becsült tehének, sertések, lóvak, juhok és bivalyokból álló ingóságok birói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 1900. V. 258/4 számú végzése folytán a helyszínén vagyis Bucsumban a község házánál leendő esz-közlésére határidőül 1901. évi január hó 28. napjának d. e. 8 órájára kitűzetik ki, a midőn is a fentebb jelzett ingóságok esetleg becsáron alól is azonban csakis készpénz mellett fog-nak eladatni.

A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvárosban, 1900. évi december hó 27. napján.

RÁCZ ÁRPÁD,
kir. bir. véghr.

Pictor, zugrăvitor bisericesc.

Subsemnatul reintorcându-mă din România, unde de 20 de ani încoace sunt chemat să zugrăvesc vară la zugrăvit de biserici, după ritul ortodox, și unde mi-am însușit toate cunoștințele ce se țin de aceasta branșă, multu fiind pe toți cu lucrul ce l'am prestat, aduc la cunoștința on. publică în deosebi a d-lor preoți, că de nou lucrez în atelierul meu din Orăștie, și-i rog să binevoiască a mă onora cu comande d-lor precum în trecut așa și de aci înainte. Aici la noi până de prezent am efectuit deosebite lucruri bisericesti pentru mai multe comune din jur și îndepărtate.

Ori-ce comandă, precum: *Icoane împărătești, Prapuri, Epitafuri cu care se ocole biserica la Paști, Uși de altar sculptate în lemn, Cruci la Prestol, mari și mici și Cruci de sus la templa bisericii etc.*, toate sculptate, poleite și frumos zugrăvite se fac repede și cu prețuri moderate.

Cu stimă

Isidor Oprușan,

pictor român.

Orăștie, str. Căstăului 31.

PETRUS MISS, compactor.

Nou compactor în Orăștie!

Petrus Miss,

compactor,

anunță on. public din loc și jur, că după-ce mai mulți ani de-arîndul a lucrat prin străinătate, în cele mai însemnate ateliere, ear' în timpul din urmă în Sibiiu, cu 1 Ianuarie n. 1901 s'a stabilit în Orăștie. Roagă deci onoratul public a-l onora cu comanda sale.

Provăzută cu cele mai noue mașini se află în plăcuta poziție a executa ori-ce lucru cât se poate mai bine și cu prețuri foarte ieftine.

Piața-mare nr. 8.

„Minerva” inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie (Szászváros)

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este pro-văzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva”

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de prezent se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.